

Zadłużenie Skarbu Państwa 11/2018

Biuletyn miesięczny

Zadłużenie Skarbu Państwa (SP) na koniec listopada 2018 r.

wyniosło **954.136,9 mln zł**, co oznaczało:

- spadek o 5.724,9 mln zł (-0,6%) w listopadzie 2018 r.,
- wzrost o 25.663,9 mln zł (+2,8%) od początku 2018 r.

Tablica 1. Przyczyny zmiany długu SP (w mld zł)

	XI 2018	I-XI 2018
Zmiana zadłużenia SP	-5,7	25,7
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa:	2,0	-14,0
1.1. Deficyt budżetu państwa	-4,6	-11,1
1.2. Deficyt budżetu środków europejskich	1,7	7,5
1.3. Koszty reformy emerytalnej ¹⁾	0,3	3,1
1.4. Saldo depozytów JSFP i sądowych	-0,4	-8,3
1.5. Zarządzanie środkami europejskimi	5,0	-2,0
1.6. Saldo udzielonych pożyczek	0,0	0,3
1.7. Pozostałe potrzeby pożyczkowe ²⁾	0,0	-3,5
2. Zmiany niewynikające z potrzeb pożyczkowych:	-7,8	37,1
2.1. Różnice kursowe	-2,9	11,5
2.2. Zmiana stanu na rachunkach budżetowych	-4,9	25,5
2.3. Pozostałe czynniki ³⁾	0,0	0,2
3. Zmiany pozostałego długu SP:	0,0	2,5
3.1. Depozyty JSFP ⁴⁾	0,0	1,7
3.2. Pozostałe depozyty ⁵⁾	0,0	1,5
3.3. Pozostałe zadłużenie SP	0,0	-0,7

¹⁾ Środki dla FUS z tytułu ubytku składki przekazywanej do OFE

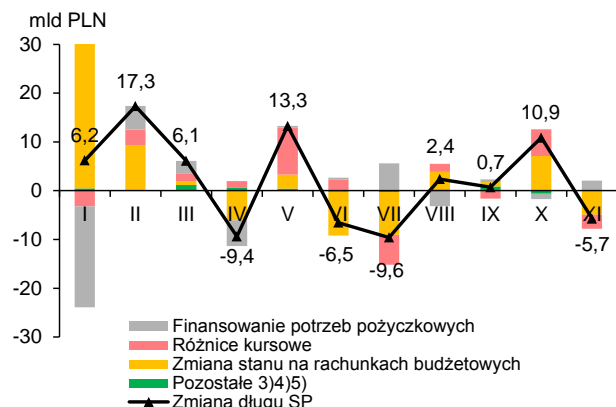
²⁾ Saldo prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, udziały w międzynarodowych instytucjach finansowych oraz pozostałe rozliczenia krajowe i zagraniczne

³⁾ Dyskonto od SPW, indeksacja SPW, transakcje sell-buy-back

⁴⁾ Depozyty przyjęte od jednostek sektora finansów publicznych (JSFP) posiadających os. prawną

⁵⁾ Depozyty sądowe oraz depozyty zabezpieczające wynikające z umów CSA.

Przyczyny zmian długu SP w okresie I-XI 2018 r.

Według wstępnych szacunkowych danych, **zadłużenie SP na koniec grudnia 2018 r.** wyniosło **ok. 954,2 mld zł**, co oznaczało wzrost o 0,1 mld zł (+0,01%) m/m i wzrost o 25,8 mld zł (+2,8%) wobec końca 2017 r. Zadłużenie w podziale według kryterium miejsca emisji wyniosło:

- **dług krajowy:** ok. 674,4 mld zł,
- **dług w walutach obcych:** ok. 279,8 mld zł (tj. 29,3% całego długu SP).

Spadek zadłużenia w listopadzie 2018 r. był głównie wynikiem:

- dodatnich potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (+2,0 mld zł), w tym salda zarządzania środkami europejskimi (+5,0 mld zł) oraz nadwyżki budżetu państwa w wysokości 4,6 mld zł,
- zmniejszenia stanu środków na rachunkach budżetowych (-4,9 mld zł),
- umocnienia złotego (-2,9 mld zł) o 0,9% wobec EUR, o 1,2% wobec USD, o 0,3% wobec CHF, o 1,5% wobec JPY i o 0,8% wobec CNY.

Wzrost zadłużenia od początku 2018 r. był głównie wypadkową:

- ujemnych potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (-14,0 mld zł), w tym salda depozytów JSFP i sądowych (-8,3 mld zł) oraz nadwyżki budżetu państwa w wysokości 11,1 mld zł,
- zwiększenia stanu środków na rachunkach budżetowych (+25,5 mld zł) związanego z gromadzeniem środków na finansowanie potrzeb pożyczkowych,
- osłabienia złotego (+11,5 mld zł) o 2,9% wobec EUR, 8,4% wobec USD, o 6,2% wobec CHF, o 7,5% wobec JPY oraz o 1,6% wobec CNY.

Zadłużenie krajowe (według kryterium miejsca emisji) **w listopadzie 2018 r.** wzrosło o 0,6 mld zł, co było głównie wynikiem dodatniego salda emisji rynkowych skarbowych papierów wartościowych (SPW; +0,2 mld zł) w wyniku przeprowadzeniu przetargu zamiany i salda sprzedaży obligacji detalicznych (+0,4 mld zł).

Instrument	Sprzedaż (w mld zł)	Odkup/Wykup (w mld zł)
WZ0119	-	-4,5
OK0419	-	-1,9
PS0719	-	-1,6
OK0521	0,8	-
PS0424	2,4	-
WZ0524	2,2	-
WS0428	2,5	-
WZ0528	0,3	-

W listopadzie 2018 r. zadłużenie w walutach obcych spadło o 6,3 mld zł, co było wynikiem:

- ujemnego salda emisji długu:

Instrument	Ciągnięcie/Emisja	Spłata/Wykup
kredyty z MIF*	-	0,17 mld EUR
obligacja JPY	-	50 mld JPY
obligacja EUR	-	0,25 mld EUR

*) MIF – międzynarodowe instytucje finansowe

- umocnienia złotego (-2,9 mld zł).

Od początku 2018 r. zadłużenie krajowe SP wzrosło o 27,7 mld zł. **Zadłużenie nominowane w walutach obcych** spadło w tym okresie o 2,0 mld zł, co było wypadkową:

- zmniejszenia długu w EUR (-1,8 mld EUR), w CHF (-1,0 mld CHF) oraz w JPY (-50 mld JPY), przy braku zmian w zadłużeniu nominowanym w USD i CNY,
- osłabienia złotego (+11,5 mld zł).

Tablica 2. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

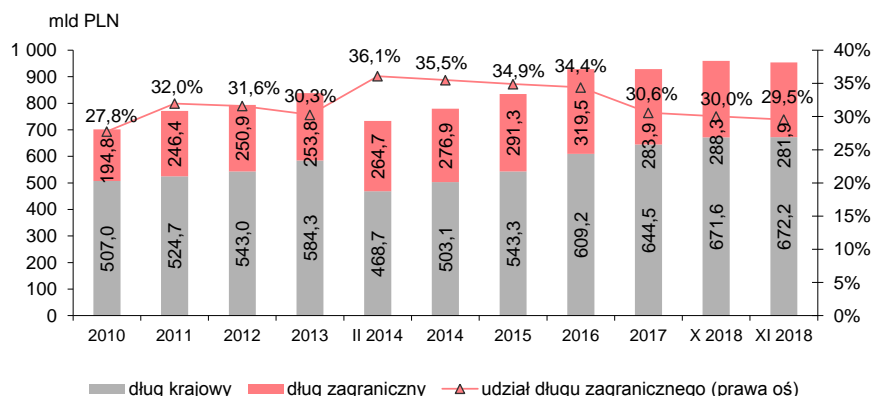
Wyszczególnienie	XII 2017	struktura XII 2017 w %	X 2018	struktura X 2018 w %	XI 2018	struktura XI 2018 w %	zmiana XI 2018 – X 2018		zmiana XI 2018 – XII 2017	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	928 473,0	100,0	959 861,8	100,0	954 136,9	100,0	-5 724,9	-0,6	25 663,9	2,8
I. Zadłużenie krajowe SP	644 533,1	69,4	671 567,1	70,0	672 191,9	70,5	624,8	0,1	27 658,9	4,3
1. Dług z tytułu SPW	621 103,1	66,9	645 629,3	67,3	646 228,1	67,7	598,8	0,1	25 125,1	4,0
1.1. Rynkowe SPW	605 711,1	65,2	626 697,2	65,3	626 872,7	65,7	175,5	0,0	21 161,6	3,5
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje wyemitowane na rynek krajowy	605 711,1	65,2	626 697,2	65,3	626 872,7	65,7	175,5	0,0	21 161,6	3,5
1.2. Oszczędnościowe SPW	15 392,0	1,7	18 932,2	2,0	19 355,4	2,0	423,3	2,2	3 963,4	25,7
2. Pozostałe zadłużenie SP	23 430,0	2,5	25 937,8	2,7	25 963,8	2,7	26,0	0,1	2 533,8	10,8
II. Zadłużenie zagraniczne SP	283 939,9	30,6	288 294,6	30,0	281 944,9	29,5	-6 349,7	-2,2	-1 995,0	-0,7
1. Dług z tytułu SPW	213 102,2	23,0	216 494,7	22,6	211 545,4	22,2	-4 949,3	-2,3	-1 556,8	-0,7
2. Dług z tytułu kredytów	70 822,6	7,6	71 799,9	7,5	70 399,5	7,4	-1 400,4	-2,0	-423,1	-0,6
3. Pozostałe zadłużenie SP	15,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-15,0	-99,9

Tablica 3. Zadłużenie Skarbu Państwa w układzie podmiotowym (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2017	struktura XII 2017 w %	X 2018	struktura X 2018 w %	XI 2018	struktura XI 2018 w %	zmiana XI 2018 – X 2018		zmiana XI 2018 – XII 2017	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	928 473,0	100,0	959 861,8	100,0	954 136,9	100,0	-5 724,9	-0,6	25 663,9	2,8
I. Zadłużenie SP wobec rezydentów	456 110,5	49,1	498 915,1	52,0	500 306,4	52,4	1 391,3	0,3	44 195,8	9,7
1. Krajowy sektor bankowy, w tym:	257 325,5	27,7	277 020,8	28,9	277 778,4	29,1	757,6	0,3	20 452,9	7,9
- instrumenty krajowe	243 917,9	26,3	262 943,1	27,4	263 631,0	27,6	687,9	0,3	19 713,0	8,1
- instrumenty zagraniczne	13 407,6	1,4	14 077,7	1,5	14 147,4	1,5	69,7	0,5	739,8	5,5
2. Krajowy sektor pozabankowy	198 785,0	21,4	221 894,3	23,1	222 528,0	23,3	633,7	0,3	23 743,0	11,9
- instrumenty krajowe	197 234,4	21,2	216 348,4	22,5	216 355,9	22,7	7,4	0,0	19 121,5	9,7
- instrumenty zagraniczne	1 550,6	0,2	5 545,9	0,6	6 172,1	0,6	626,2	11,3	4 621,5	298,0
II. Zadłużenie SP wobec nierezydentów	472 362,4	50,9	460 946,7	48,0	453 830,5	47,6	-7 116,2	-1,5	-18 531,9	-3,9
- instrumenty krajowe	203 380,8	21,9	192 275,6	20,0	192 205,1	20,1	-70,5	0,0	-11 175,7	-5,5
- instrumenty zagraniczne	268 981,7	29,0	268 671,1	28,0	261 625,4	27,4	-7 045,6	-2,6	-7 356,3	-2,7

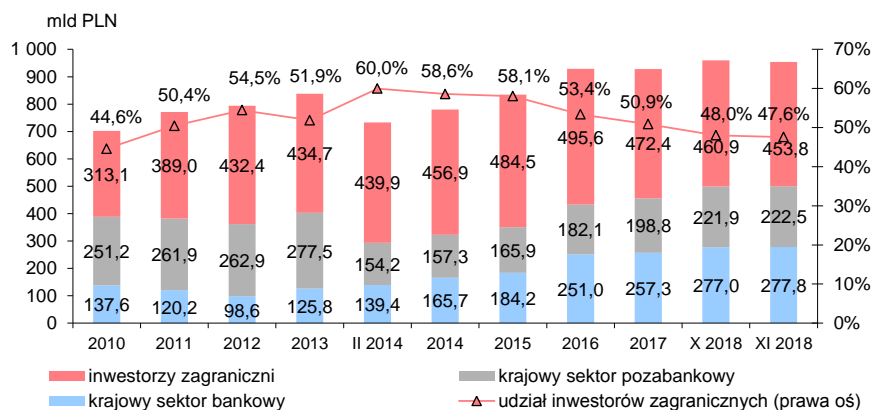
Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji

W listopadzie 2018 r. udział długu w walutach obcych w całym długu SP wyniósł 29,5%, tj. zmniejszył się o 0,5 pkt proc. m/m i o 1,1 pkt proc. w porównaniu z końcem 2017 r. Spadek udziału w listopadzie był przede wszystkim wynikiem spłaty kredytów z MIF, wykupu obligacji EUR i JPY oraz umocnienia złotego. Strategia zarządzania długiem zakłada obniżenie udziału długu w walutach obcych w długu ogółem poniżej 30%.

Zadłużenie SP w układzie podmiotowym

W listopadzie 2018 r. udział nierezydentów w długu SP wyniósł 47,6%, co oznaczało spadek o 0,4 pkt proc. m/m i o 3,3 pkt proc. w porównaniu z końcem 2017 r. Do spadku udziału w listopadzie przyczynił się przede wszystkim spadek długu nominowanego w walutach obcych w wyniku wykupu długu i umocnienia złotego.

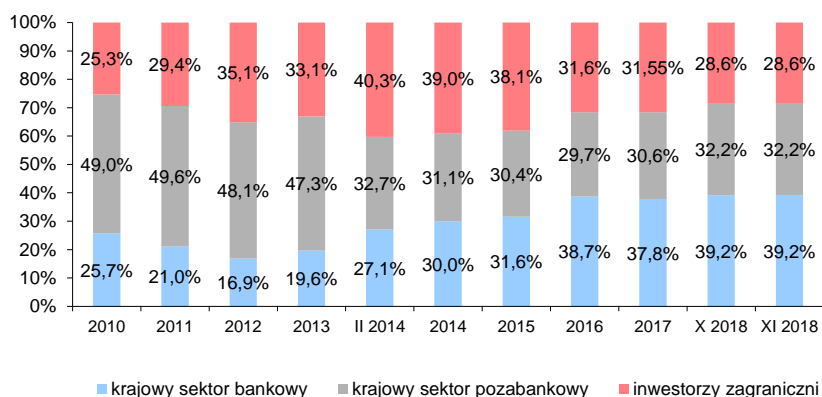
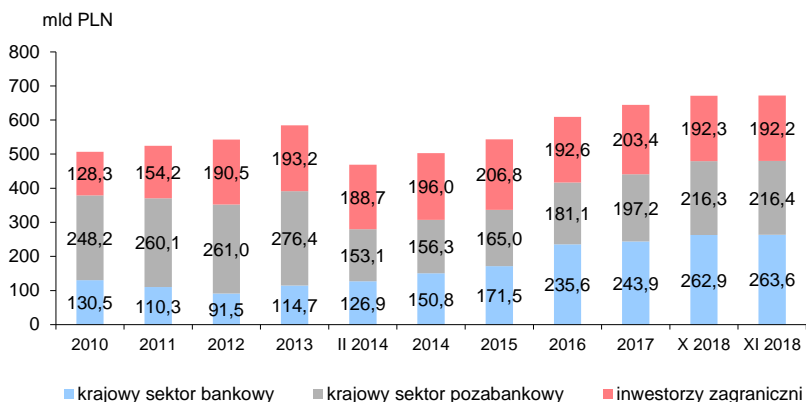

Zadłużenie krajowe SP w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W listopadzie 2018 r. nastąpił wzrost zadłużenia krajowego SP w posiadaniu rezydentów (+0,7 mld zł, w tym banki: +0,7 mld zł, inwestorzy pozabankowi: +0,01 mld zł). W przypadku inwestorów zagranicznych zanotowano spadek zaangażowania o 0,1 mld zł.

Od początku 2018 r. zmiana długu krajowego SP w posiadaniu poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +19,7 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: +19,1 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: -11,2 mld zł.

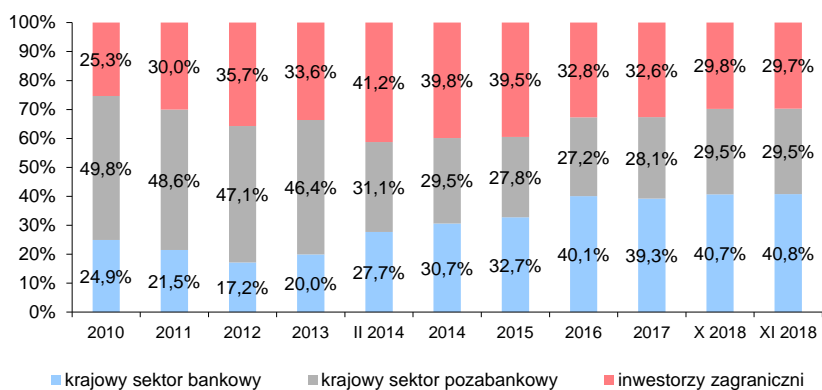
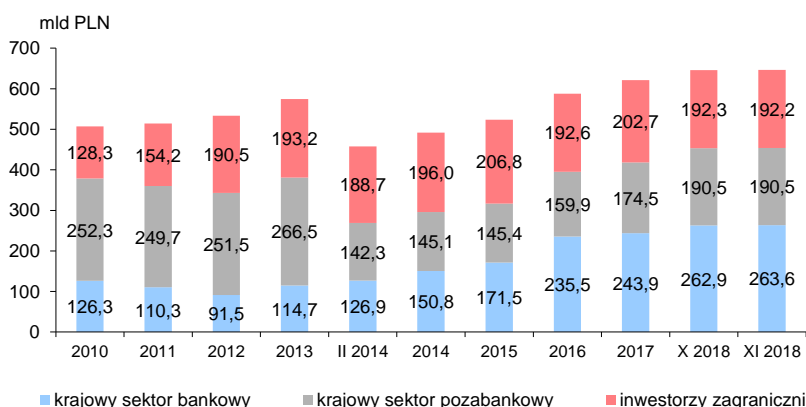

Zadłużenie w krajowych SPW w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W listopadzie 2018 r. rezydenci zwiększyli swoje zaangażowanie w krajowych SPW łącznie o 0,7 mld zł (w tym banki: +0,7 mld zł, inwestorzy pozabankowi: -0,02 mld zł). W przypadku nierezydentów zanotowano spadek zaangażowania o 0,1 mld zł.

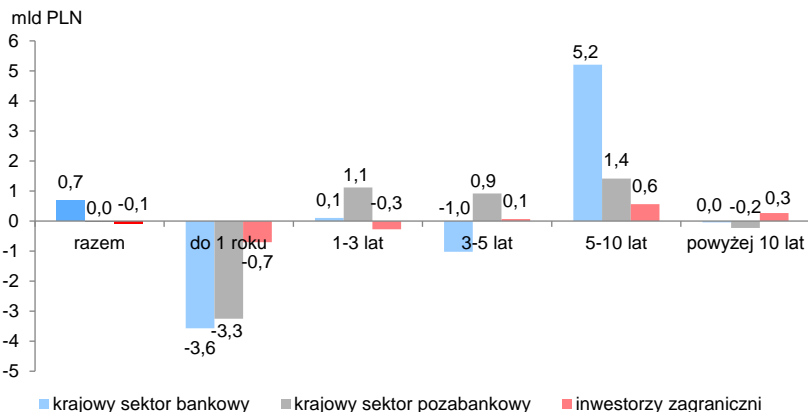
Od początku 2018 r. zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +19,7 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: +16,0 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: -10,5 mld zł.

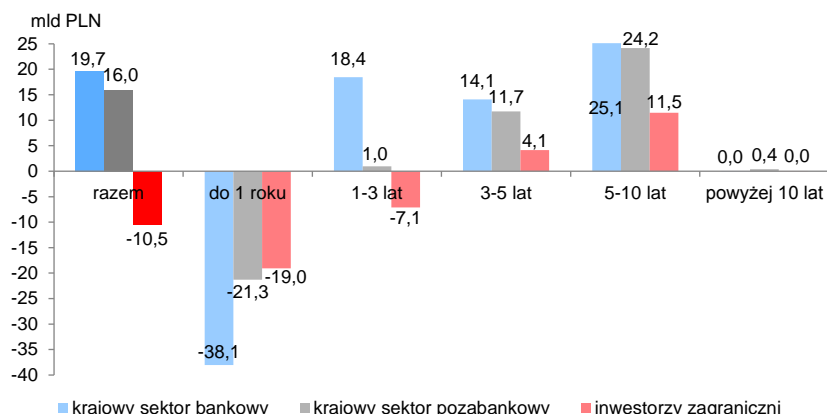
Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w listopadzie 2018 r. m/m*

W listopadzie 2018 r. zaobserwowano spadek zaangażowania wszystkich grup inwestorów w krajowe SPW zapadalności poniżej 1 roku związanego z przeprowadzonym przetargiem zamiany. Krajowy sektor bankowy zwiększył swoje zaangażowanie w głównie w instrumenty o zapadalności z przedziału pomiędzy 5 i 10 lat, a krajowy sektor pozabankowy w instrumenty o zapadalności z przedziału pomiędzy 1 i 10 lat.

Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w 2018 r.*

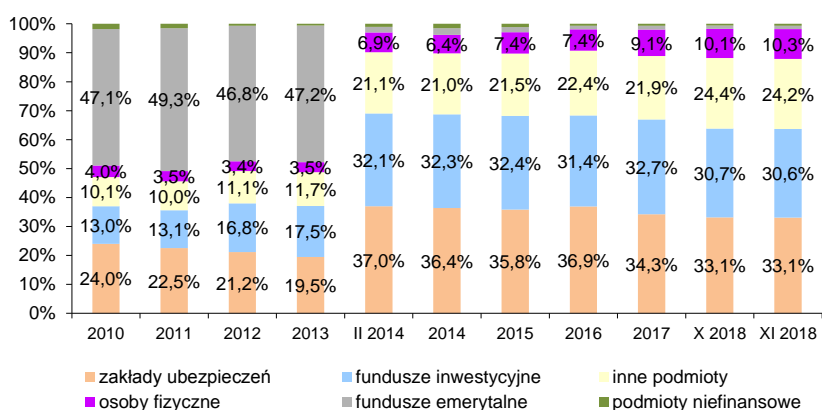
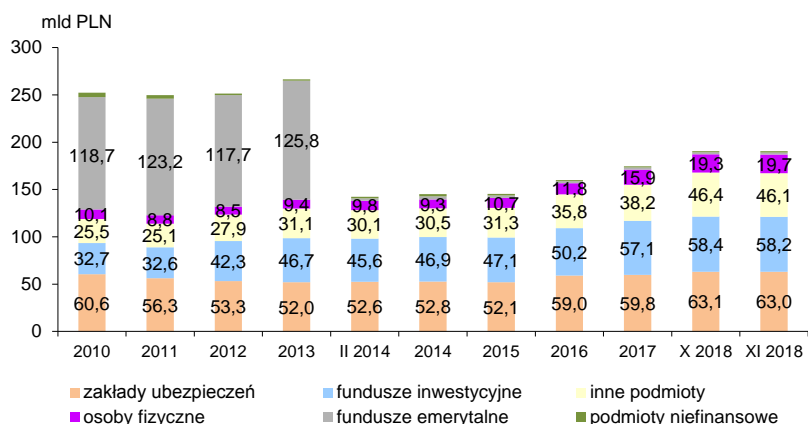
W okresie styczeń-listopad 2018 r. banki krajowe i krajowi inwestorzy pozabankowi zwiększyli swoje portfele SPW głównie w instrumentach o zapadalności od 1 do 10 lat (sektor bankowy) i od 3 do 10 lat (pozabankowy). Inwestorzy zagraniczni z kolei redukowali portfel SPW o krótkich terminach zapadalności do 3 lat i zwiększali zaangażowanie w instrumenty o zapadalności od 3 do 10 lat.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec krajowego sektora pozabankowego wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

Głównymi posiadaczami krajowych SPW wśród podmiotów z krajowego sektora pozabankowego są zakłady ubezpieczeń (33,1% udziału w listopadzie 2018 r.), fundusze inwestycyjne (30,6%) oraz tzw. inne podmioty (24,2%, kategoria ta obejmuje m.in. Bankowy Fundusz Gwarancyjny i Fundusz Rezerwy Demograficznej). Istotny udział mają również osoby fizyczne (10,3%).

Zadłużenie w krajowe SPW wobec sektora pozabankowego spadło o 0,02 mld zł m/m i wzrosło o 16,0 mld zł względem końca 2017 r. Wzrost zadłużenia względem końca 2017 r. był przede wszystkim wypadkową zmiany zaangażowania zakładów ubezpieczeń (+3,2 mld zł), innych podmiotów (+7,9 mld zł), osób fizycznych (+3,8 mld zł) oraz funduszy inwestycyjnych (+1,1 mld zł).

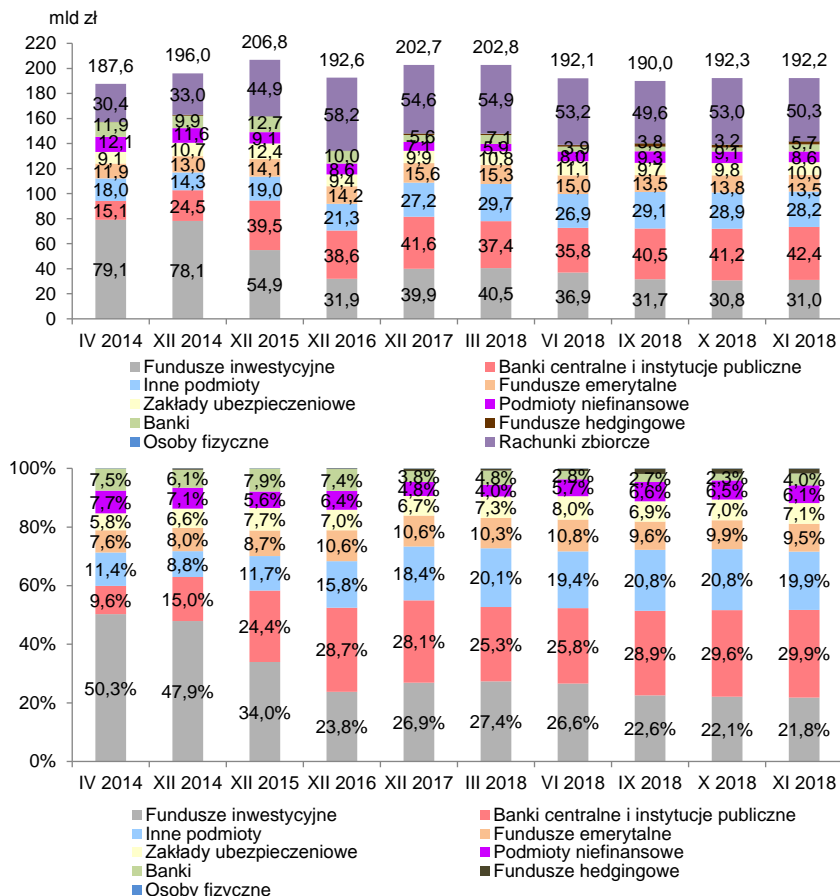

*) Zmiany wynikające z przepływów, tj. z wyłączeniem zmian klasyfikacji SPW do poszczególnych segmentów faktycznej zapadalności wynikających z upływu czasu.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

Struktura podmiotowa zadłużenia w krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych jest zdywersyfikowana, z dominującą rolą stabilnych inwestorów instytucjonalnych: banków centralnych i instytucji publicznych (29,9% udziału w listopadzie 2018 r.), funduszy inwestycyjnych (21,8%), funduszy emerytalnych (9,5%) i zakładów ubezpieczeń (7,1%). Znacząca część zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych zarejestrowana jest na rachunkach zbiorczych (50,3 mld zł), które pozwalają inwestorom na nabywanie SPW bez konieczności posiadania odrębnego rachunku w kraju.

*³⁾ Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

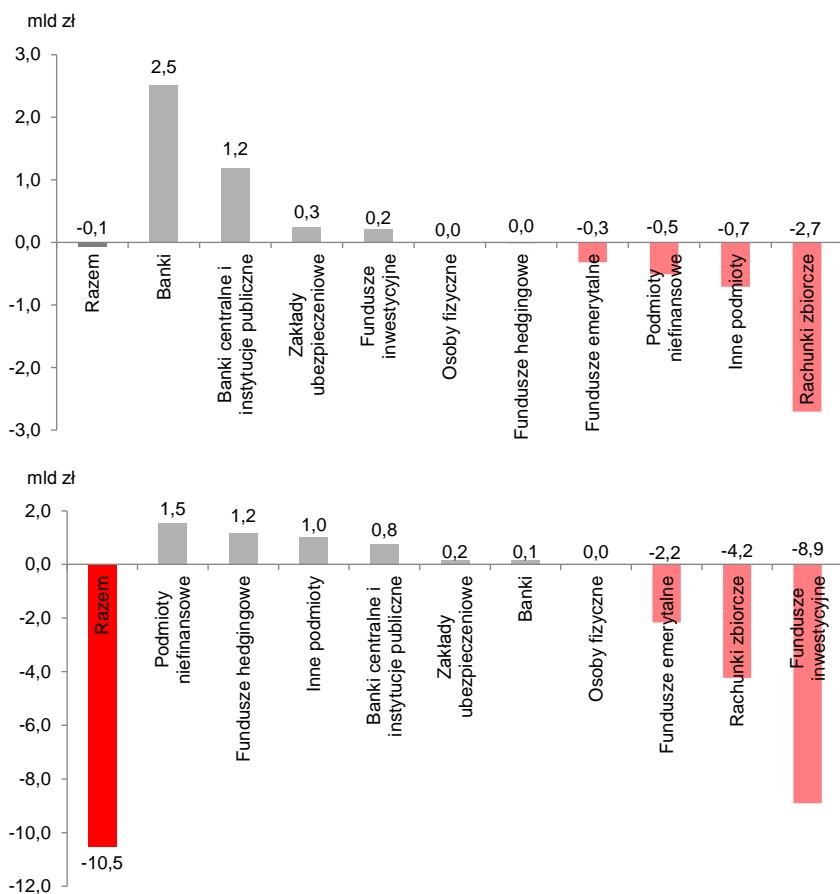

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w listopadzie 2018 r. m/m

W listopadzie 2018 r. inwestorzy zagraniczni zmniejszyli swoje zaangażowanie w krajowe SPW o 0,1 mld zł. Największy spadek portfela odnotowano w przypadku rachunków zbiorczych (-2,7 mld zł) oraz innych podmiotów (-0,7 mld zł, głównie z Wielkiej Brytanii: -0,8 mld zł). Największy wzrost portfela dotyczył banków (+2,5 mld zł, głównie z Francji: +1,2 mld zł oraz Wielkiej Brytanii: +0,9 mld zł) oraz banków centralnych i instytucji publicznych (+1,2 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w 2018 r.

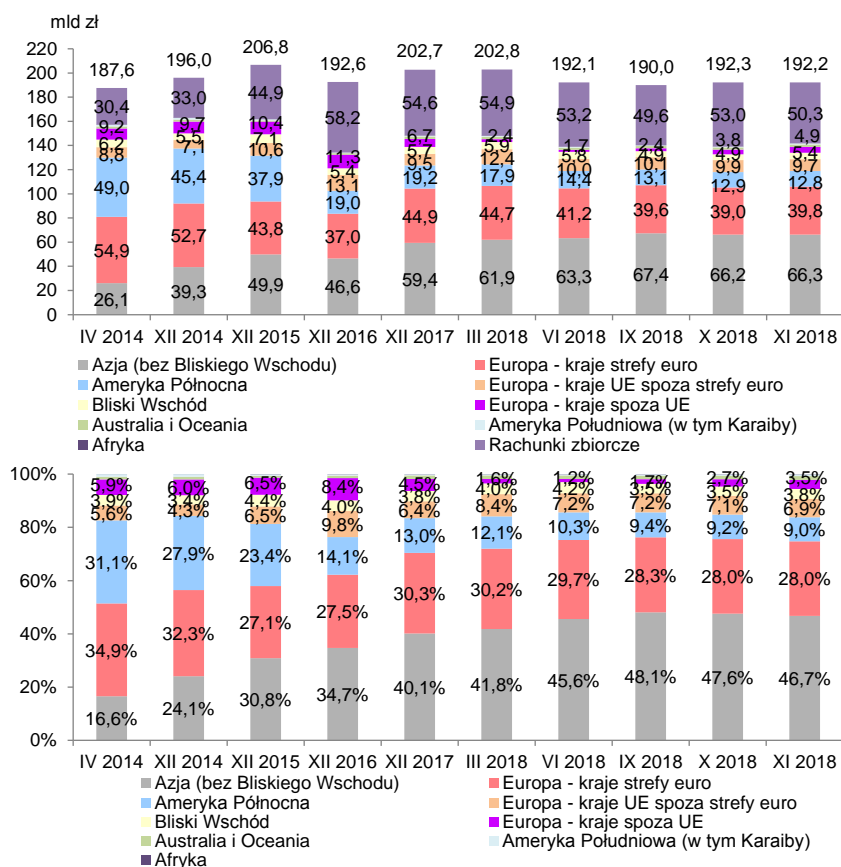
W okresie styczeń-listopad 2018 r. inwestorzy zagraniczni zmniejszyli portfel krajowych SPW o 10,5 mld zł. Największy spadek portfela dotyczył funduszy inwestycyjnych (-8,9 mld zł, w tym głównie z USA: -3,6 mld zł, Wielkiej Brytanii: -2,6 mld zł, Luksemburga: -1,8 mld zł i Niemiec: -1,6 mld zł przy wzroście zaangażowania inwestorów z Hongkongu: +1,3 mld zł) oraz rachunków zbiorczych (-4,2 mld zł). Największy wzrost zaangażowania odnotowano natomiast w przypadku podmiotów niefinansowych (+1,5 mld zł, na co złożył się wzrost portfela podmiotów z Japonii: +3,3 mld zł, przy spadku zaangażowania inwestorów z Luksemburga: -0,6 mld zł, USA: -0,3 mld zł i Szwajcarii: -0,3 mld zł).

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

Struktura geograficzna inwestorów zagranicznych posiadających krajowe SPW jest zdywersyfikowana. W listopadzie 2018 r. największy udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z Azji – 46,7%, co odpowiadało zadłużeniu w wysokości 66,3 mld zł, z czego 36,5 mld zł znajdowało się w portfelach azjatyckich banków centralnych, a 23,3 mld zł w portfelach inwestorów z Japonii. Drugi z kolei udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z krajów strefy euro: 28,0% (co odpowiadało portfelowi 39,8 mld zł, w tym nierezydenci z Luksemburga: 14,4 mld zł, Irlandii: 8,6 mld zł, Holandii: 7,3 mld zł oraz Niemiec: 5,9 mld zł). Znaczący udział w zadłużeniu w krajowych SPW wobec nierezydentów mieli także inwestorzy z Ameryki Północnej (9,0%, portfel o wartości 12,8 mld zł, z czego 11,8 mld zł znajdowało się w posiadaniu inwestorów z USA). Inwestorzy z pozostałych regionów stanowili 16,2%.

*) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

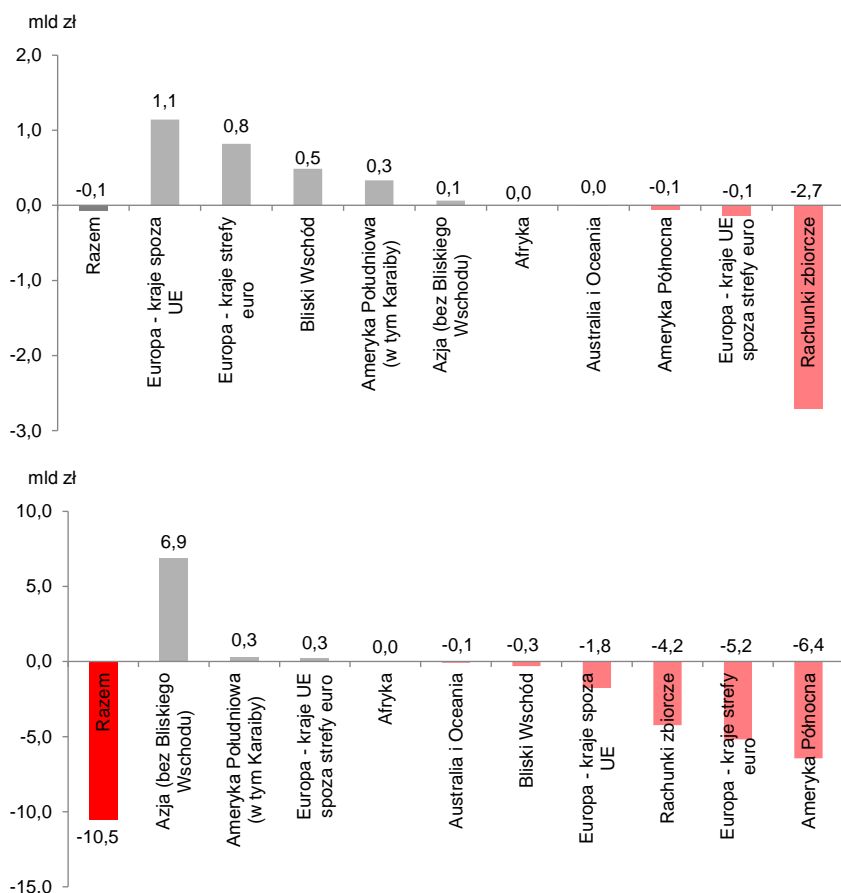

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w listopadzie 2018 r. m/m

W listopadzie 2018 r. o spadku zadłużenia wobec nierezydentów w krajowych SPW zdecydowało zmniejszenie stanu rachunków zbiorczych (-2,7 mld zł). Największy wzrost odnotowano w przypadku portfela inwestorów z krajów europejskich spoza UE (+1,1 mld zł, w tym z Norwegii: +1,1 mld zł) oraz z krajów strefy euro (+0,8 mld zł, w tym z Francji: +1,2 mld zł, przy spadku zaangażowania inwestorów z Holandii: -0,3 mld zł i Luksemburga: -0,2 mld zł).

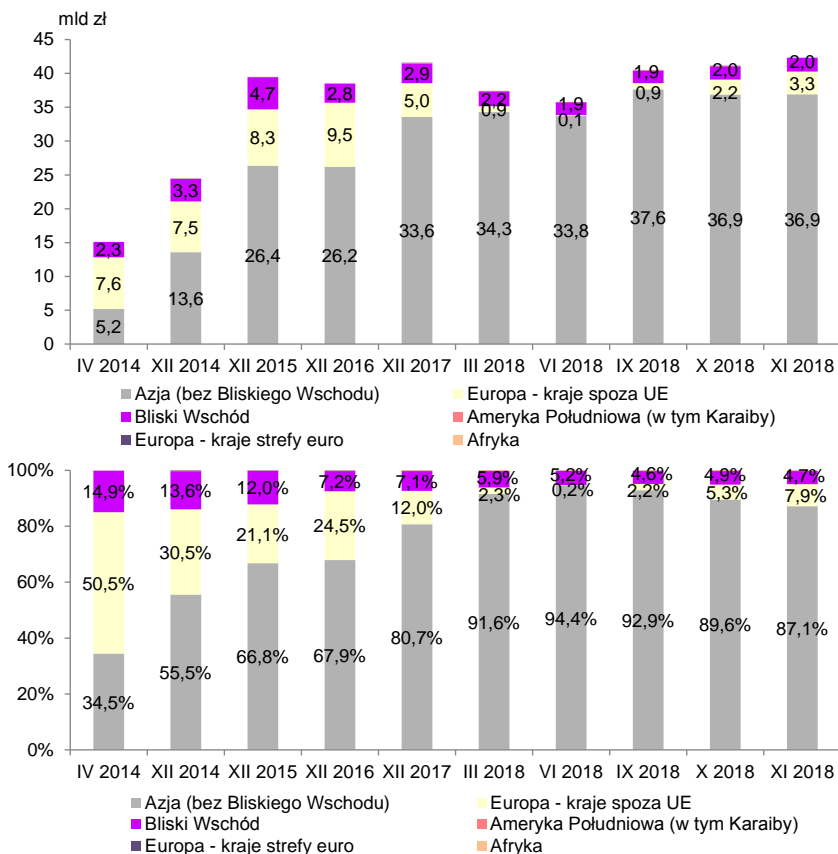
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w 2018 r.

Od początku 2018 r. spadek zadłużenia wobec nierezydentów w krajowych SPW był wypadkową zmniejszenia portfela SPW inwestorów z Ameryki Północnej (-6,4 mld zł, w tym z USA: -6,4 mld zł), krajów UE strefy euro (-5,2 mld zł, głównie z Luksemburga: -4,7 mld zł i Niemiec; -0,5 mld zł) i na rachunkach zbiorczych (-4,2 mld zł) oraz wzrostu zaangażowania inwestorów z Azji (+6,9 mld zł, w tym z Japonii: +2,7 mld zł i Hongkongu: +1,2 mld zł).

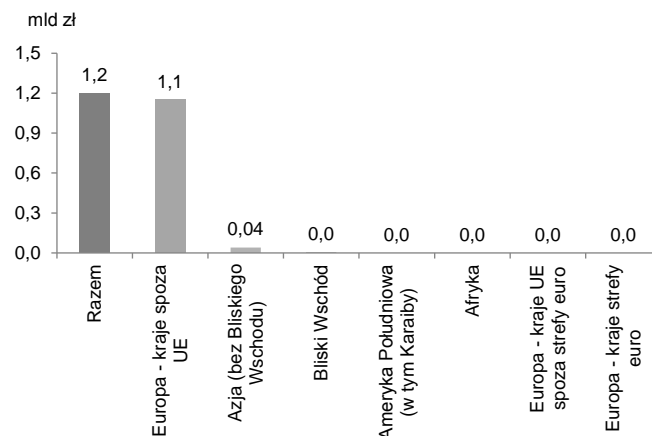
Zadłużenie w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych dominują podmioty pochodzące z Azji (87,1% udziału w listopadzie 2018 r.). Nabywcami krajowych SPW są także banki centralne i instytucje publiczne z krajów europejskich spoza UE (7,9%) oraz Bliskiego Wschodu (4,7%).

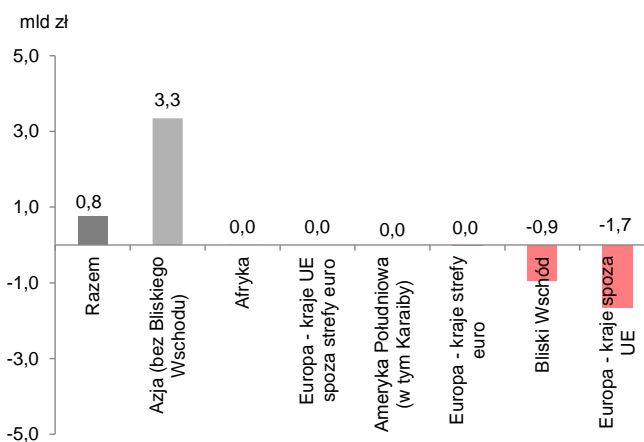
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w listopadzie 2018 r. m/m

W listopadzie 2018 r. zadłużenie w krajowych SPW w posiadaniu zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wzrosło w porównaniu z poprzednim miesiącem (+1,2 mld zł), co było głównie wynikiem wzrostu zaangażowania inwestorów z krajów europejskich spoza UE (+1,1 mld zł, w całości instytucje publiczne z Norwegii).

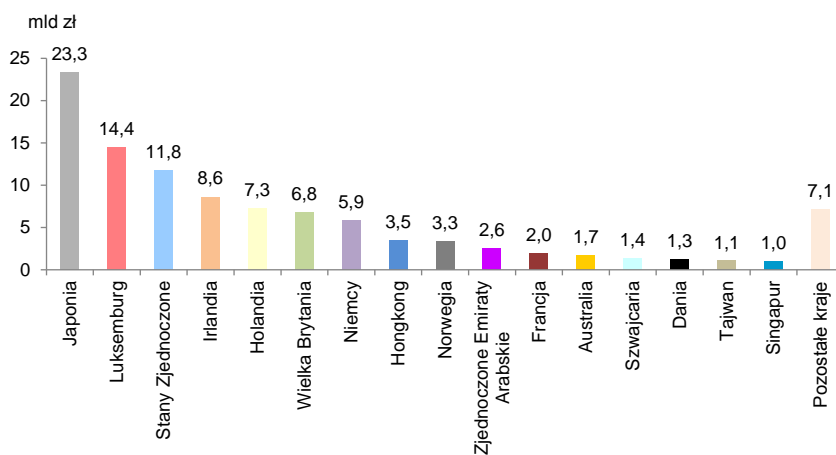
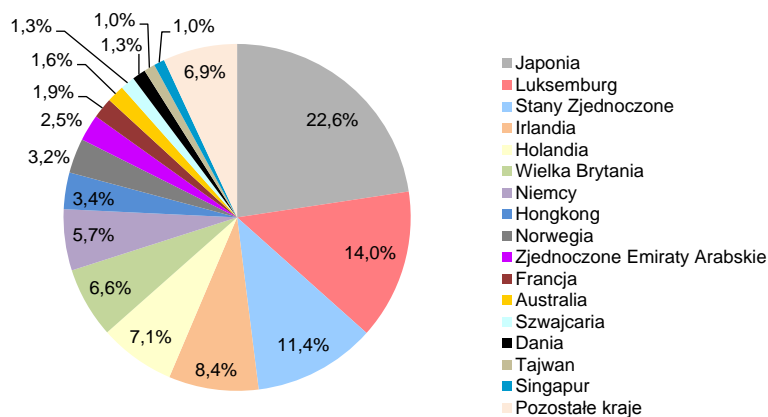
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w 2018 r

Od początku roku zaangażowanie banków centralnych i instytucji publicznych w krajowych SPW wzrosło o 0,8 mld zł, w tym podmiotów z Azji (+3,3 mld zł), przy spadku zaangażowania podmiotów z krajów europejskich spoza UE (-1,7 mld zł, w całości instytucje publiczne z Norwegii) i Bliskiego Wschodu (-0,9 mld zł).

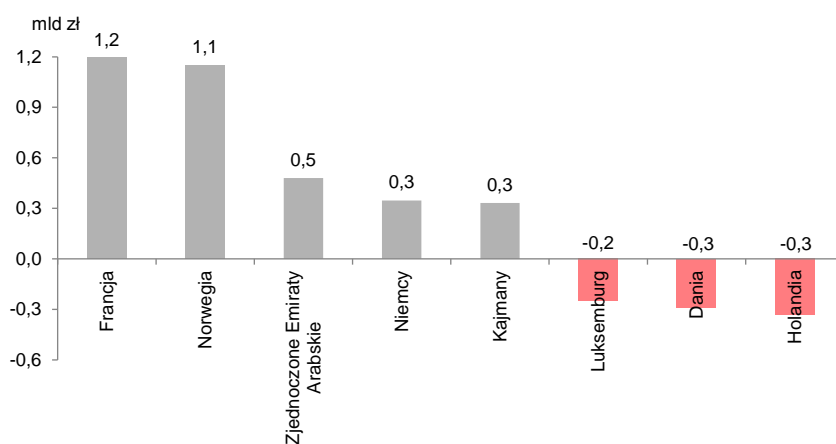
Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych w listopadzie 2018 r. wg krajów* – struktura i stan według wartości nominalnej

W listopadzie 2018 r. krajowe SPW znajdowały się w portfelach inwestorów zagranicznych z 59 krajów, co potwierdza wysoką dywersyfikację struktury nierzysdntów. Największy udział w zadłużeniu miały podmioty z Japonii (z udziałem 22,6%, w tym głównie zakłady ubezpieczeniowe: 9,0% udziału w zadłużeniu nierzysdntów w krajowych SPW oraz fundusze emerytalne: 6,2%), Luksemburga (14,0%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 7,5% i inne podmioty: 5,5%), Stanów Zjednoczonych (11,4%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 4,4% i inne podmioty: 4,3%), Irlandii (8,4%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 7,5%), Holandii (7,1%, w tym głównie inne podmioty: 4,5% i fundusze emerytalne: 1,6%), Wielkiej Brytanii (6,6%, w tym głównie inne podmioty: 2,9% i banki: 2,6%) oraz Niemiec (5,7%, w tym głównie fundusze hedgingowe: 2,1% i fundusze inwestycyjne: 1,8%).

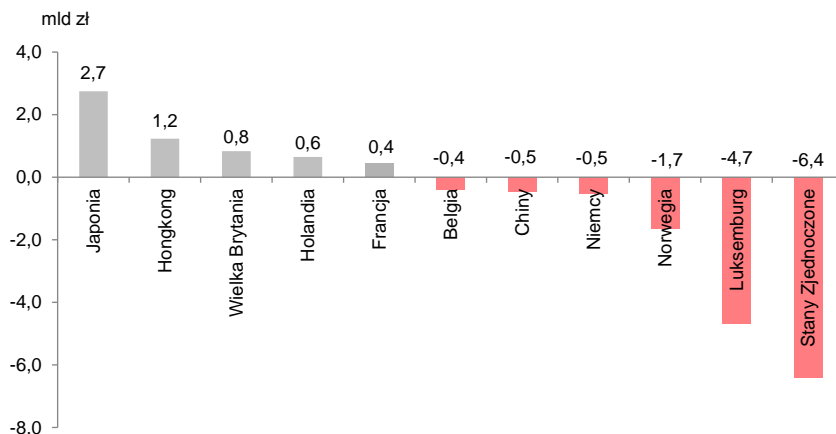
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w listopadzie 2018 r.** m/m

W listopadzie 2018 największe zmiany zaangażowania nierzysdntów w krajowych SPW odnotowano w przypadku podmiotów z Francji (+1,2 mld zł), Norwegii (+1,1 mld zł), Zjednoczonych Emiratów Arabskich (+0,5 mld zł), Niemiec (+0,3 mld zł), Kajmanów (+0,3 mld zł), Luksemburga (-0,2 mld zł), Danii (-0,3 mld zł) i Holandii (-0,3 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w 2018 r.***

Zwiększenie zaangażowania nierzysdntów w krajowe SPW w okresie styczeń-listopad dotyczyło przede wszystkim inwestorów z Japonii (+2,7 mld zł), Hongkongu (+1,2 mld zł), Wielkiej Brytanii (+0,8 mld zł), Holandii (+0,6 mld zł) oraz Francji (+0,4 mld zł). Największy spadek zaangażowania odnotowano w przypadku inwestorów ze Stanów Zjednoczonych (-6,4 mld zł), Luksemburga (-4,7 mld zł), Norwegii (-1,7 mld zł), Niemiec (-0,5 mld zł), Chin (-0,5 mld zł) oraz Belgii (-0,4 mld zł).

*) Bez rachunków zbiorczych i banków centralnych.

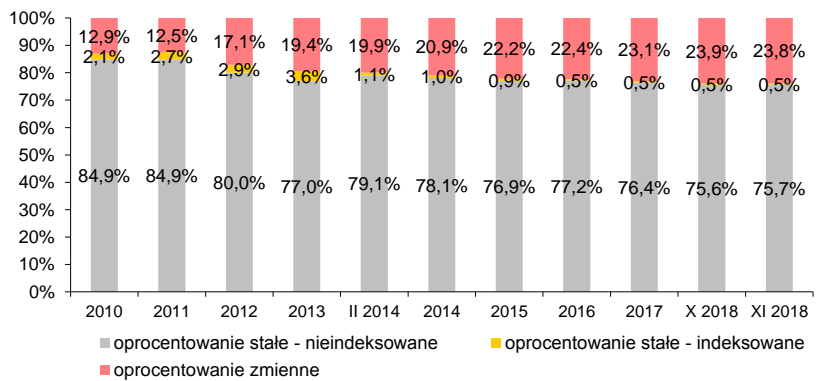
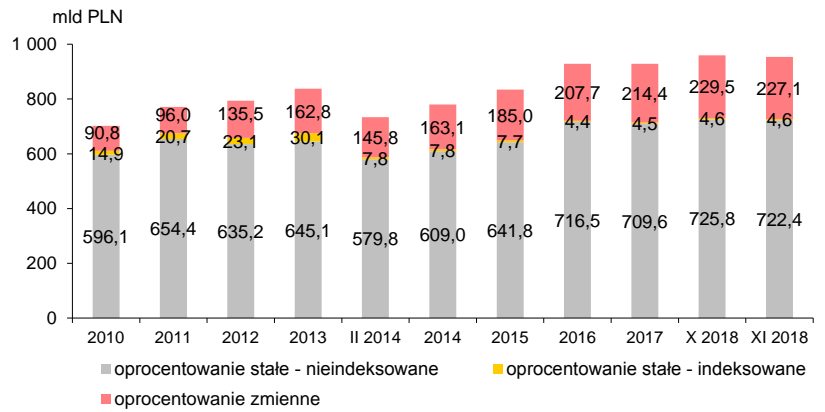
**) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,2 mld PLN.

***) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,4 mld PLN.

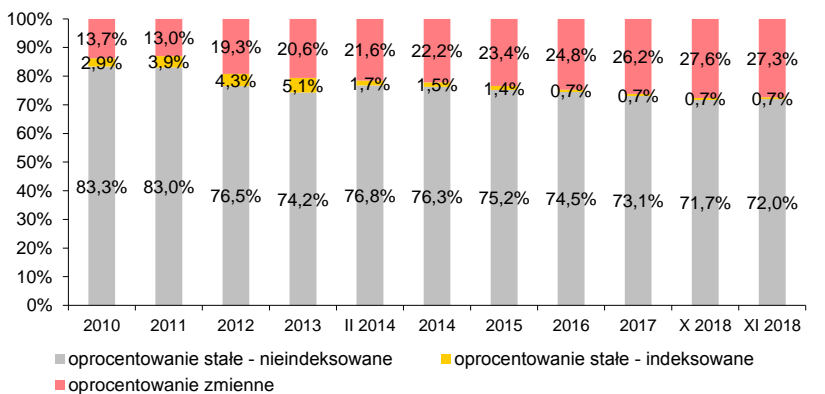
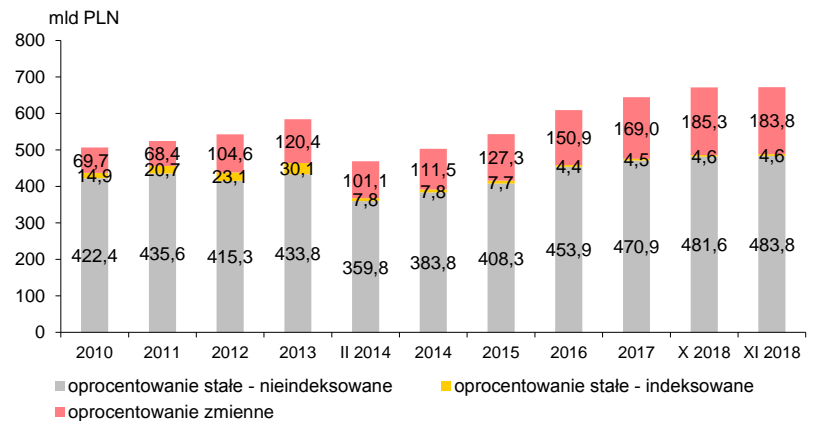
Zadłużenie SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia SP dominują instrumenty o stałym oprocentowaniu – w listopadzie 2018 r. ich udział wyniósł 76,2%. Udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu wyniósł 23,8%, co oznaczało wzrost o 0,7 pkt proc. w porównaniu z końcem 2017 r.

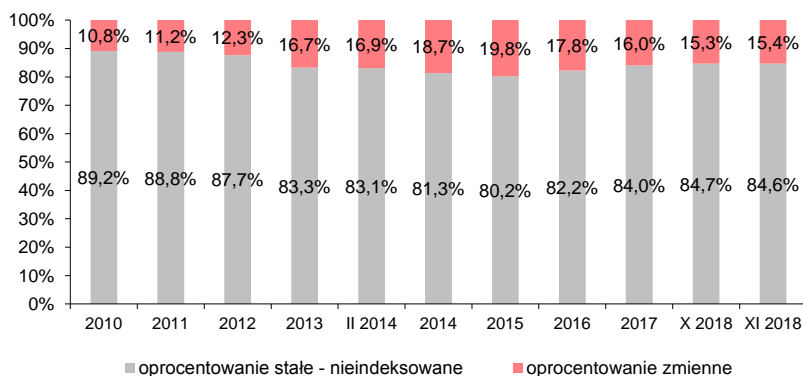
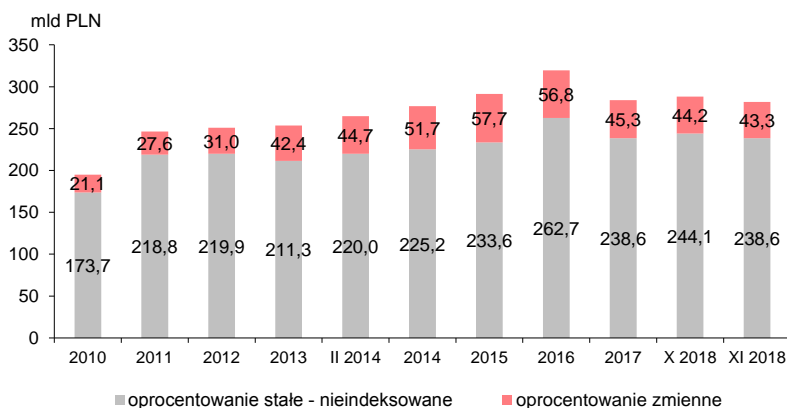
Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W listopadzie 2018 r. udział długu o zmiennym oprocentowaniu w długu krajowym wyniósł 27,3%, tj. wzrósł o 1,1 pkt proc. w porównaniu z końcem 2017 r.

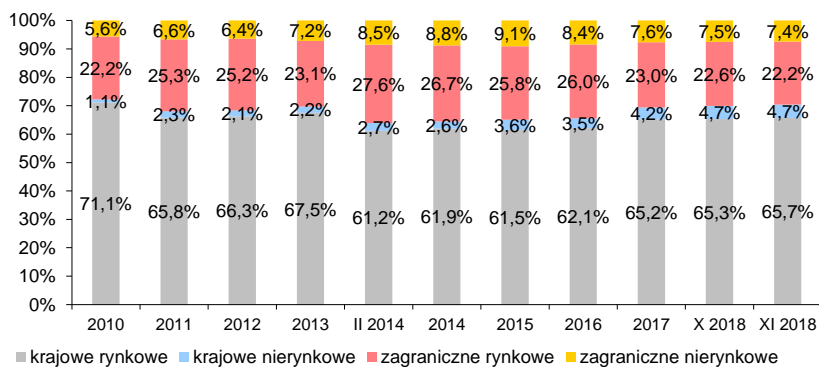
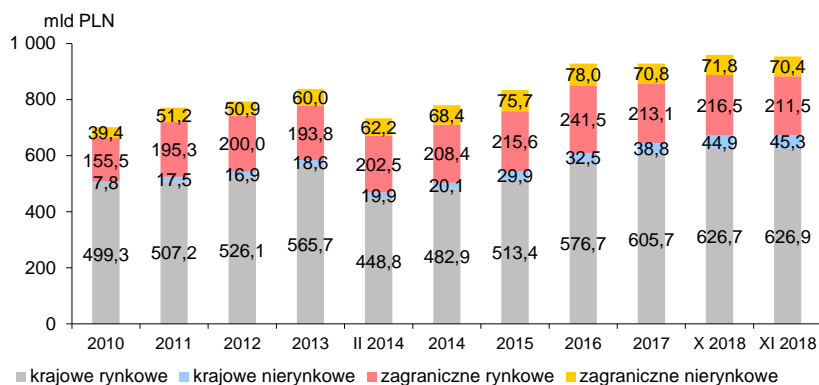
Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W listopadzie 2018 r. udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu w długu zagranicznym wyniósł 15,4%, tj. zmniejszył się o 0,6 pkt proc. w porównaniu z końcem 2017 r.

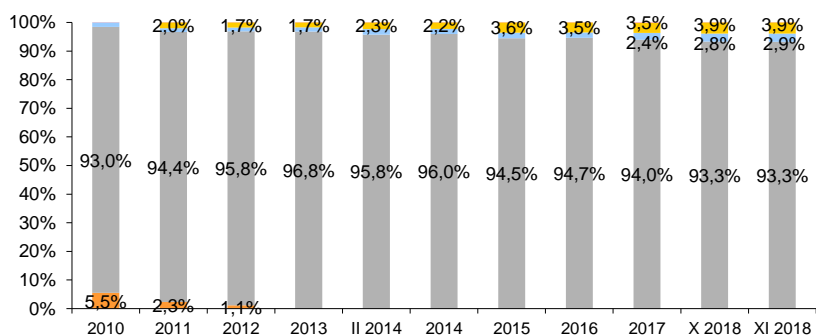
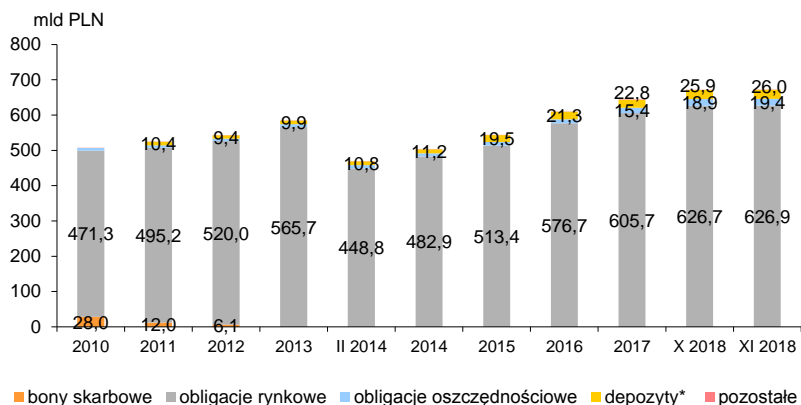
Zadłużenie SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze długu SP dominują rynkowe SPW (87,9% udziału w listopadzie 2018 r.), w tym przede wszystkim instrumenty wyemitowane na rynku krajowym (65,7%). Uzupełniającym źródłem finansowania są instrumenty nierynkowe, tj. kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych, krajowe obligacje oszczędnościowe, a także depozyty przyjmowane w ramach konsolidacji zarządzania płynnością.

Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

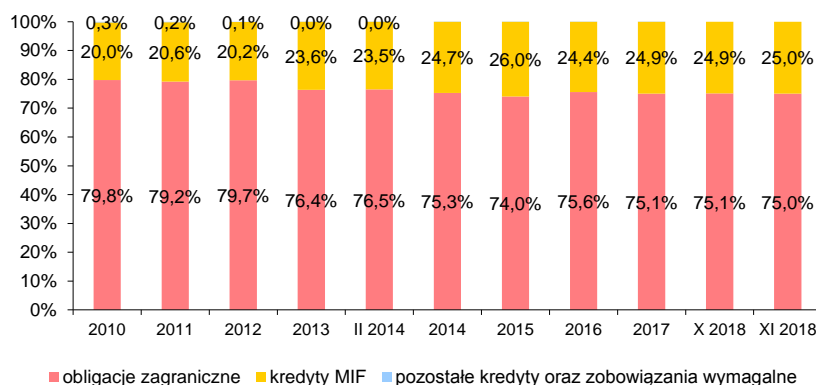
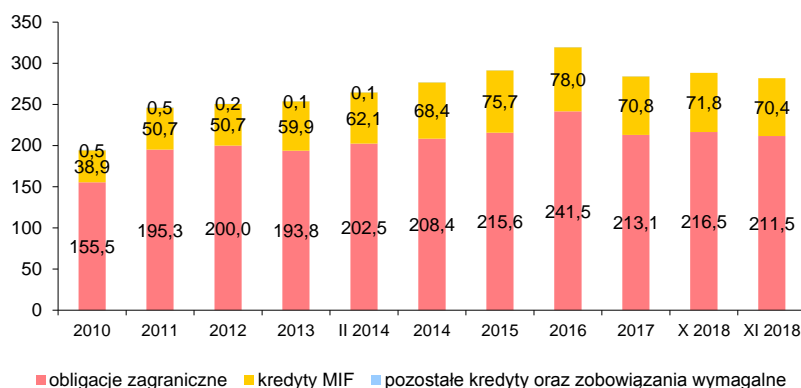
Dominującą część krajowego długu SP stanowią obligacje rynkowe – ich udział w listopadzie 2018 r. wyniósł 93,3%. Uzupełniającym, stabilnym źródłem finansowania są obligacje oszczędnościowe (2,9%), a także przyjęte depozyty, których udział wyniósł 3,9%. Od sierpnia 2017 r. w strukturze długu nie występują bony skarbowe.

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną i podmiotów spoza SFP, depozyty zabezpieczające w ramach umów CSA.

Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze długu zagranicznego dominują obligacje wyemitowane na rynkach międzynarodowych (75,0% udziału w listopadzie 2018 r.), przy istotnym udziale kredytów z międzynarodowych instytucji finansowych (25,0%).

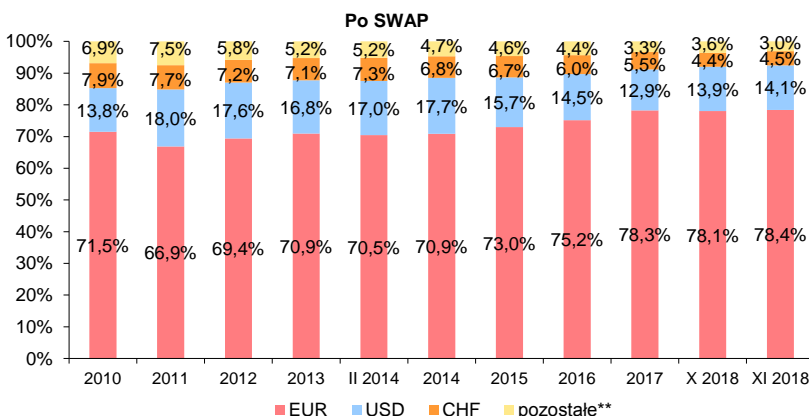
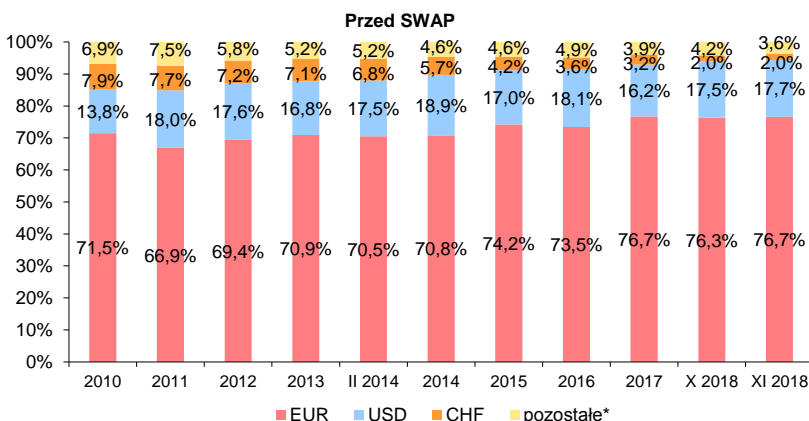
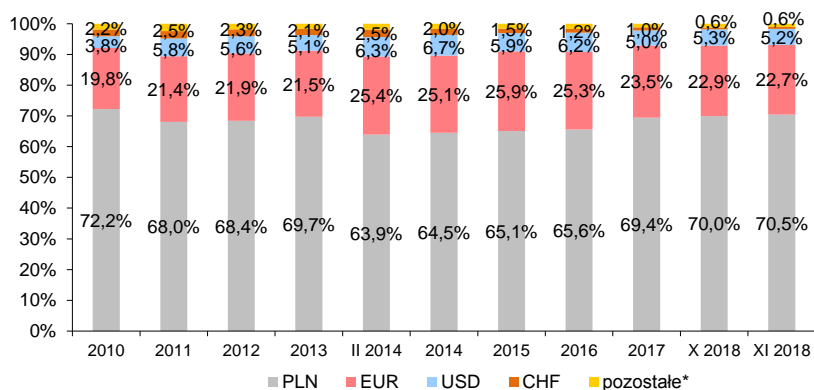
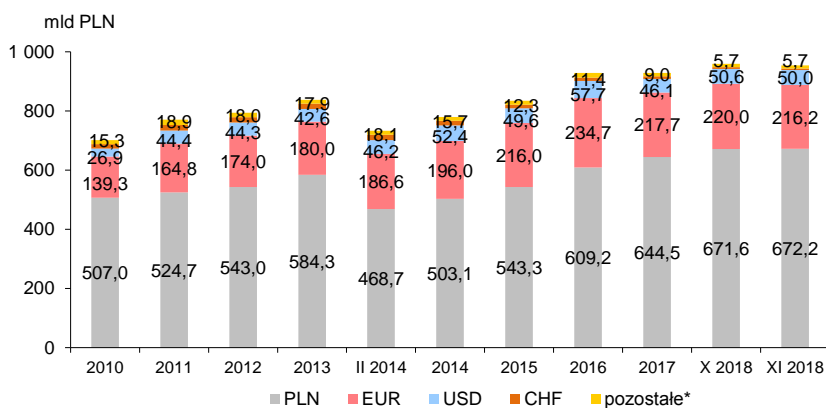
Zadłużenie SP wg rodzaju waluty – stan według wartości nominalnej oraz struktura

Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, podstawowym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest rynek krajowy. Zadłużenie nominowane w złotych w listopadzie 2018 r. wyniosło 70,5% wobec 69,4% na koniec 2017 r. i 70,0% na koniec poprzedniego miesiąca. Udział długu w pozostałych walutach zmienił się następująco:

- EUR – spadek o 0,2 pkt proc. m/m i o 0,8 pkt proc. względem końca 2017 r.,
- USD – spadek o 0,1 pkt proc. m/m i wzrost o 0,2 pkt proc. względem końca 2017 r.,
- CHF – bez zmian m/m i spadek o 0,4 pkt proc. względem końca 2017 r.,
- JPY – spadek o 0,2 pkt proc. m/m i o 0,1 pkt proc. względem końca 2017 r.,
- CNY – brak zmian.

Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego SP – bez uwzględnienia transakcji SWAP i po ich uwzględnieniu

W listopadzie 2018 r. udział zadłużenia nominowanego w EUR w długi w walutach obcych, po uwzględnieniu transakcji pochodnych, wyniósł 78,4%, pozostając powyżej minimalnego poziomu 70% przyjętego w strategii zarządzania długiem. Udział długu w EUR zwiększył się o 0,3 pkt proc. m/m i o 0,1 pkt proc. względem końca 2017 r.

*) JPY oraz CNY (od sierpnia 2016 r.)

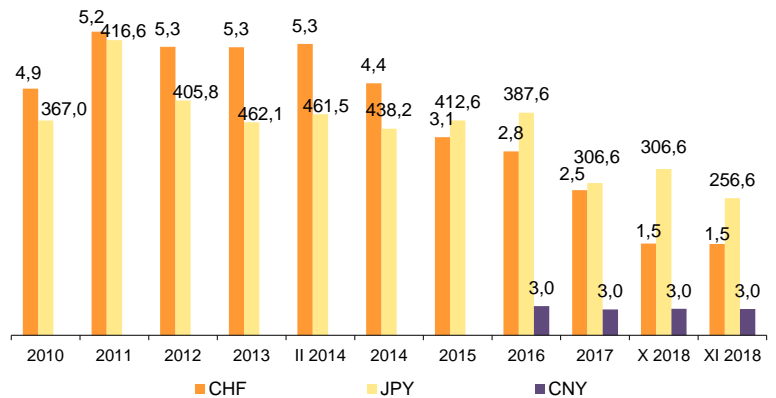
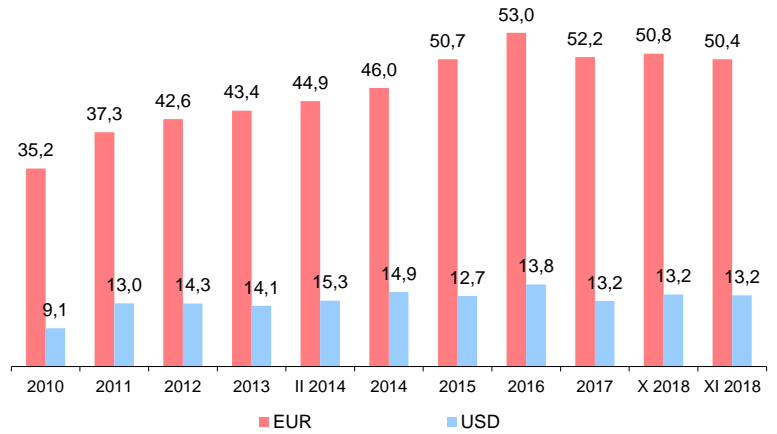
**) JPY

Zadłużenie zagraniczne SP w mld waluty emisji**)

W listopadzie 2018 r. wartość nominalna zadłużenia nominowanego w EUR spadła o 0,4 mld EUR i wyniosła 50,4 mld EUR, a zadłużenia nominowanego w JPY o 50 mld JPY do 256,6 mld. Zadłużenie nominowane w pozostałych walutach pozostało bez zmian względem poprzedniego miesiąca i wyniosło odpowiednio: 13,2 mld USD, 1,5 mld CHF i 3,0 mld CNY.

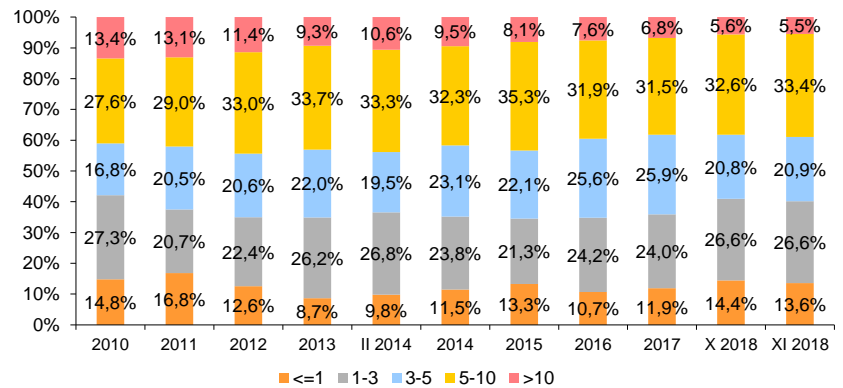
*) Wykresy przedstawiają zadłużenie bez uwzględnienia transakcji SWAP.

**) Wysokość zadłużenia jest podawana na wykresach w walutach oryginalnych, natomiast w celu zachowania porównywalności proporcje kolumn na poszczególnych wykresach odpowiadają zadłużeniu przeliczonemu na PLN.

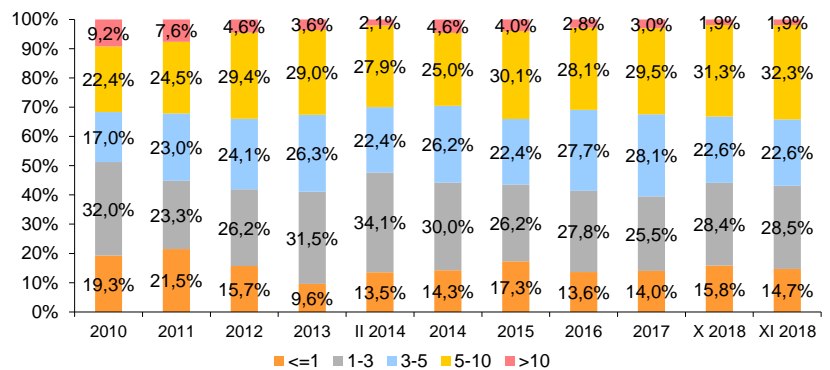
Zadłużenie SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W listopadzie 2018 r. zadłużenie o najdłuższych terminach zapadalności (tj. powyżej 5 lat) stanowiło łącznie 38,9% długu SP, co oznaczało wzrost o 0,7 pkt proc. m/m i o 0,6 pkt proc. wobec końca 2017 r. Udział zadłużenia o zapadalności poniżej 1 roku wyniósł 13,6%, tj. spadł o 0,8 pkt proc. m/m i wzrósł o 1,7 pkt proc. wobec końca 2017 r.

Zadłużenie krajowe SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W listopadzie 2018 r. udział zadłużenia krajowego o zapadalności powyżej 5 lat wyniósł 34,2%, co oznaczało wzrost o 1,0 pkt proc. m/m i o 1,7 pkt proc. względem końca 2017 r. Udział długu o terminie wykupu poniżej 1 roku wyniósł 14,7%, tj. spadł o 1,1 m/m i wzrósł 0,7 pkt proc. wobec końca 2017 r., co było głównie wypadkową wykupu obligacji WZ0118, PS0418, PS0718 i OK1018, zmiany klasyfikacji obligacji WZ0119, PS0419, PS0719 i PS1019 oraz odkupów na przetargach zamiany.

Średnia zapadalność zadłużenia SP

W listopadzie 2018 r. średnia zapadalność (ATM – average time to maturity) długu SP wyniosła 4,98 roku (spadek o 0,01 roku m/m i spadek 0,14 roku względem końca 2017 r.), pozostając na poziomie zgodnym z założeniami strategii zarządzania długiem, tj. zbliżonym do 5 lat. ATM długu krajowego wyniosło 4,46 roku (bez zmian m/m), co było wypadkową starzenia się długu oraz przeprowadzonego przetargu zamiany obligacji. Zgodnie ze strategią zarządzania długiem zakłada się utrzymywanie ATM długu krajowego na poziomie zbliżonym do 4,5 roku. W listopadzie 2018 r. ATM długu zagranicznego spadło o 0,01 roku (wypadkowa starzenia się długu i wykupu obligacji i spłaty kredytu), pozostając na bezpiecznym poziomie 6,12 roku.

ATR zadłużenia SP

W listopadzie 2018 r. wskaźnik ATR (ang. average time to refixing) zadłużenia SP wyniósł 3,72 roku (wzrost o 0,02 m/m i spadek o 0,12 roku względem końca 2017 r.). Poziom ATR w listopadzie był wynikiem wydłużenia ATR długu krajowego (o 0,02 roku do 3,28 roku) oraz ATR długu zagranicznego (o 0,01 roku do 4,68 roku). Poziom ATR obydwu kategorii długu wynikał z kształtowania się ATM oraz udziału instrumentów zmiennoprocentowych. Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, ATR zadłużenia krajowego SP w listopadzie 2018 r. pozostawało w przedziale 2,8-3,8 roku.

Duration* zadłużenia SP

Duration długu SP w listopadzie 2018 r. wyniosło 3,45 roku (wzrost o 0,01 roku m/m i spadek 0,09 roku wobec końca 2017 r.). W listopadzie wzrosło duration długu krajowego (o 0,02 roku do 3,02 roku) i spadło długu zagranicznego (o 0,01 roku do 4,31 roku). Poziom duration był głównie rezultatem kształtowania się ATR. Zarówno wskaźnik ATR, jak i duration wskazują, że ryzyko stopy procentowej zadłużenia SP utrzymuje się na stabilnym poziomie.

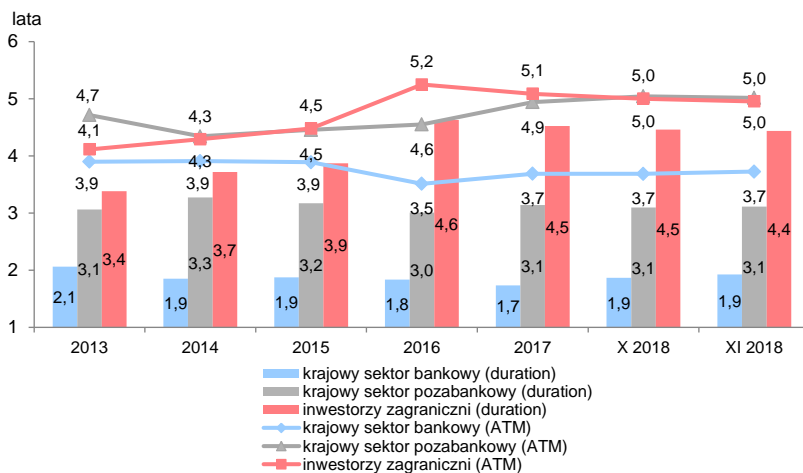
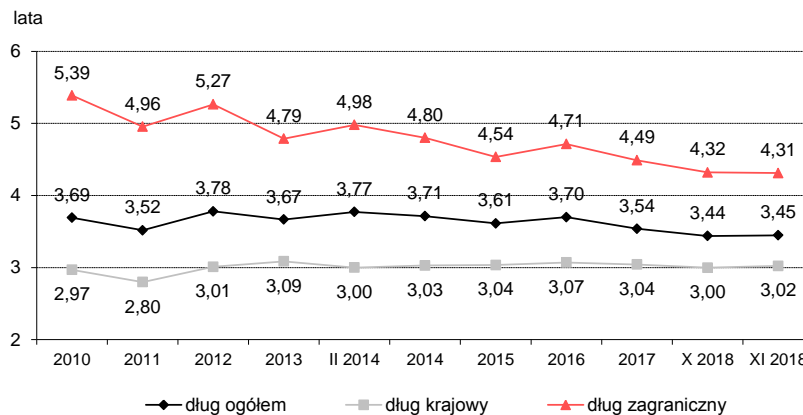
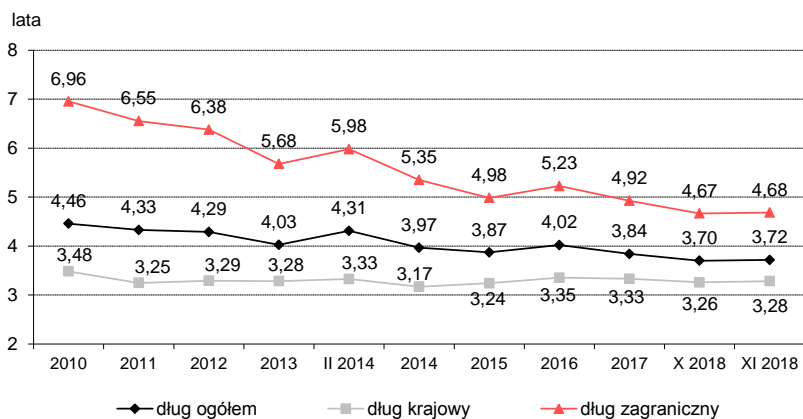
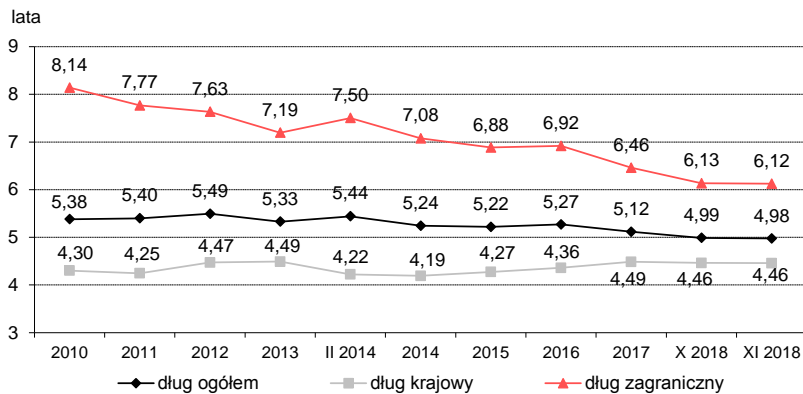
Średnia zapadalność (ATM) i duration* portfela krajowych SPW w posiadaniu poszczególnych inwestorów

Na koniec listopada 2018 r. wskaźniki ATM i duration portfela krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych wyniosły odpowiednio 5,0 i 4,4 lat. ATM i duration portfela krajowego sektora pozabankowego wyniosły odpowiednio 5,0 i 3,1 lat.

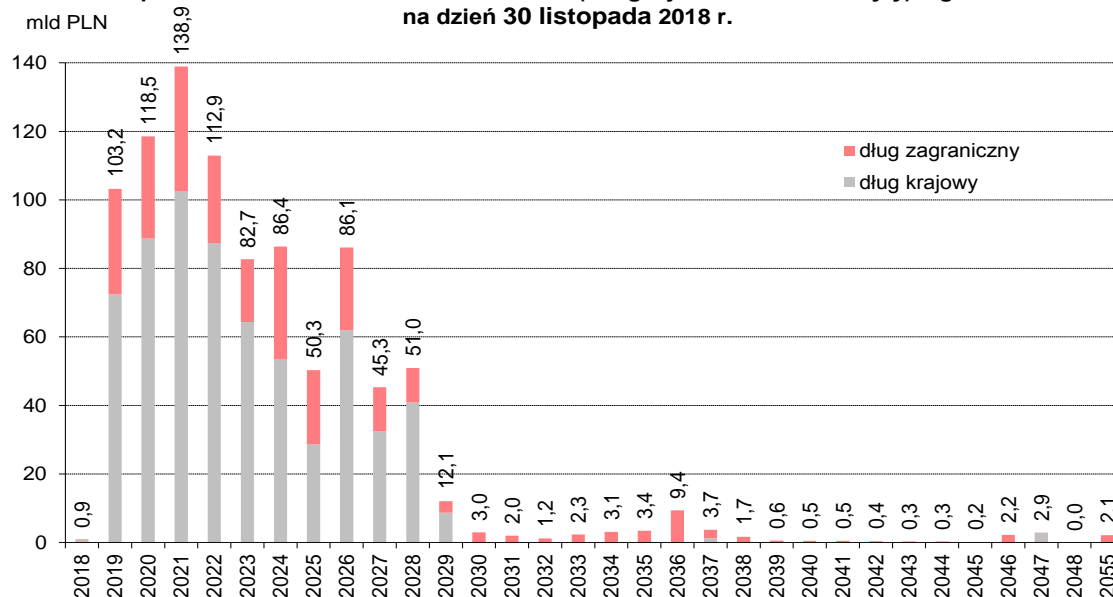
W przypadku banków krajowych zarówno ATM, jak i duration portfela są wyraźnie niższe i wynoszą odpowiednio 3,7 i 1,9 lat.

Od końca 2017 r. parametry portfeli powyższych grup inwestorów pozostają na relatywnie stałym poziomie.

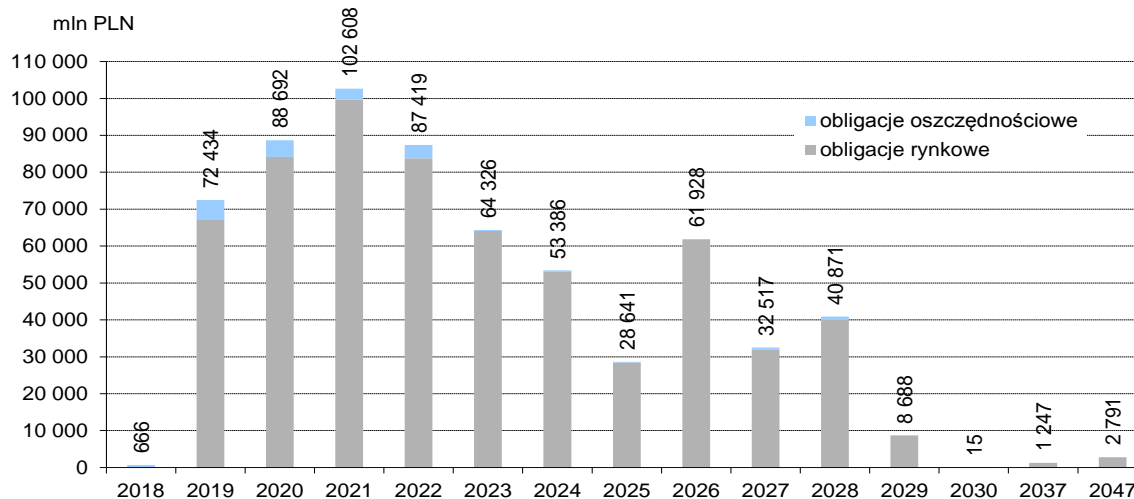
* bez obligacji indeksowanych

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa (obligacje skarbowe i kredyty) wg stanu na dzień 30 listopada 2018 r.

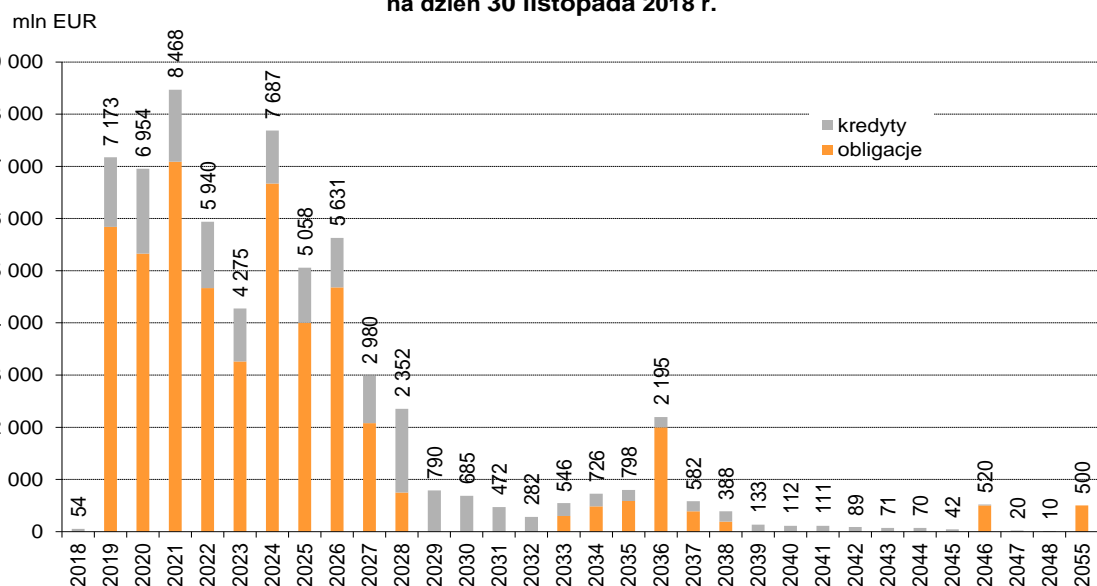

Zapadalność zadłużenia krajowego w obligacjach skarbowych wg stanu na dzień 30 listopada 2018 r.

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia krajowego SP stanowiącego instrumenty krótkoterminowe: (a) o terminie zapadalności w 2018 r. – pozostały dług SP - głównie przyjęte depozyty o wartości 16.166 mln zł, (b) o terminie zapadalności w 2019 r. – przyjęte depozyty o wartości 9.798 mln zł, (c) zobowiązania wymagalne.

Zapadalność zadłużenia zagranicznego (obligacje i kredyty) wg stanu na dzień 30 listopada 2018 r.

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia zagranicznego SP: zobowiązania wymagalne (0,01 mln zł)

Tablica 4. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2017	struktura XII 2017 w %	X 2018	struktura X 2018 w %	XI 2018	struktura XI 2018 w %	zmiana		zmiana	
							XI 2018 – X 2018		XI 2018 – XII 2017	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	928 473,0	100,0	959 861,8	100,0	954 136,9	100,0	-5 724,9	-0,6	25 663,9	2,8
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	644 533,1	69,4	671 567,1	70,0	672 191,9	70,5	624,8	0,1	27 658,9	4,3
1. Zadłużenie z tytułu SPW	621 103,1	66,9	645 629,3	67,3	646 228,1	67,7	598,8	0,1	25 125,1	4,0
1.1. Rynkowe SPW	605 711,1	65,2	626 697,2	65,3	626 872,7	65,7	175,5	0,0	21 161,6	3,5
oprocentowanie stałe - nieindeksowane	440 523,2	47,4	447 808,4	46,7	449 909,1	47,2	2 100,6	0,5	9 385,9	2,1
bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
obligacje OK	46 678,2	5,0	35 511,2	3,7	34 660,9	3,6	-850,2	-2,4	-12 017,3	-25,7
obligacje PS	180 391,2	19,4	176 832,7	18,4	177 844,8	18,6	1 012,0	0,6	-2 546,4	-1,4
obligacje DS	177 359,7	19,1	177 444,8	18,5	176 899,2	18,5	-545,6	-0,3	-460,5	-0,3
obligacje WS	36 094,1	3,9	58 019,7	6,0	60 504,2	6,3	2 484,4	4,3	24 410,1	67,6
oprocentowanie stałe - indeksowane	4 543,7	0,5	4 603,8	0,5	4 612,7	0,5	8,9	0,2	68,9	1,5
obligacje IZ	4 543,7	0,5	4 603,8	0,5	4 612,7	0,5	8,9	0,2	68,9	1,5
oprocentowanie zmienne	160 644,1	17,3	174 285,0	18,2	172 351,0	18,1	-1 934,0	-1,1	11 706,9	7,3
obligacje WZ	158 644,1	17,1	172 285,0	17,9	170 351,0	17,9	-1 934,0	-1,1	11 706,9	7,4
obligacje PP	2 000,0	0,2	2 000,0	0,2	2 000,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Oszczędnościowe SPW	15 392,0	1,7	18 932,2	2,0	19 355,4	2,0	423,3	2,2	3 963,4	25,7
oprocentowanie stałe	6 987,0	0,8	7 888,6	0,8	7 901,3	0,8	12,7	0,2	914,3	13,1
obligacje OTS	647,2	0,1	1 257,4	0,1	1 200,1	0,1	-57,2	-4,6	552,9	85,4
obligacje POS	0,0	0,0	368,9	0,0	368,4	0,0	-0,6	-0,2	368,4	-
obligacje KOS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
obligacje DOS	6 339,8	0,7	6 262,3	0,7	6 332,8	0,7	70,5	1,1	-7,0	-0,1
oprocentowanie zmienne	8 405,0	0,9	11 043,5	1,2	11 454,1	1,2	410,6	3,7	3 049,1	36,3
obligacje TOZ	568,9	0,1	560,3	0,1	561,4	0,1	1,2	0,2	-7,5	-1,3
obligacje COI	3 513,2	0,4	5 814,0	0,6	6 184,4	0,6	370,4	6,4	2 671,2	76,0
obligacje ROS	10,1	0,0	20,9	0,0	22,4	0,0	1,5	7,0	12,3	121,5
obligacje EDO	4 303,0	0,5	4 625,9	0,5	4 661,6	0,5	35,8	0,8	358,7	8,3
obligacje ROD	9,8	0,0	22,5	0,0	24,3	0,0	1,8	7,9	14,5	148,5
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	23 430,0	2,5	25 937,8	2,7	25 963,8	2,7	26,0	0,1	2 533,8	10,8
depozyty JSFP*	18 518,7	2,0	20 206,0	2,1	20 251,0	2,1	45,0	0,2	1 732,3	9,4
pozostałe depozyty**	4 235,6	0,5	5 724,1	0,6	5 705,2	0,6	-18,9	-0,3	1 469,6	34,7
zobowiązania wymagalne	672,2	0,1	4,2	0,0	4,2	0,0	0,0	0,0	-668,1	-99,4
inne	3,5	0,0	3,5	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	283 939,9	30,6	288 294,6	30,0	281 944,9	29,5	-6 349,7	-2,2	-1 995,0	-0,7
1. Zadłużenie z tytułu SPW	213 102,2	23,0	216 494,7	22,6	211 545,4	22,2	-4 949,3	-2,3	-1 556,8	-0,7
1.1. Rynkowe SPW	213 102,2	23,0	216 494,7	22,6	211 545,4	22,2	-4 949,3	-2,3	-1 556,8	-0,7
oprocentowanie stałe	211 851,0	22,8	215 195,3	22,4	210 258,3	22,0	-4 937,1	-2,3	-1 592,7	-0,8
EUR	145 656,2	15,7	146 926,4	15,3	144 466,3	15,1	-2 460,0	-1,7	-1 189,8	-0,8
USD	46 087,2	5,0	50 575,0	5,3	49 950,2	5,2	-624,9	-1,2	3 863,0	8,4
CHF	9 025,0	1,0	5 697,3	0,6	5 681,0	0,6	-16,3	-0,3	-3 344,1	-37,1
JPY	9 477,9	1,0	10 353,0	1,1	8 530,9	0,9	-1 822,0	-17,6	-947,0	-10,0
CNY	1 604,7	0,2	1 643,7	0,2	1 629,9	0,2	-13,8	-0,8	25,2	1,6
oprocentowanie zmienne	1 251,3	0,1	1 299,4	0,1	1 287,1	0,1	-12,3	-0,9	35,8	2,9
EUR	1 251,3	0,1	1 299,4	0,1	1 287,1	0,1	-12,3	-0,9	35,8	2,9
2. Kredyty zagraniczne	70 822,6	7,6	71 799,9	7,5	70 399,5	7,4	-1 400,4	-2,0	-423,1	-0,6
oprocentowanie stałe	26 745,8	2,9	28 927,9	3,0	28 353,8	3,0	-574,0	-2,0	1 608,0	6,0
EUR	26 745,8	2,9	28 927,9	3,0	28 353,8	3,0	-574,0	-2,0	1 608,0	6,0
oprocentowanie zmienne	44 076,8	4,7	42 872,0	4,5	42 045,7	4,4	-826,3	-1,9	-2 031,1	-4,6
EUR	44 076,8	4,7	42 872,0	4,5	42 045,7	4,4	-826,3	-1,9	-2 031,1	-4,6
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	15,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-15,0	-99,9

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną

**) Depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną i podmiotów spoza SFP oraz depozyty zabezpieczające w ramach umów CSA.

Tablica 7. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln EUR (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2017	X 2018	XI 2018	zmiana		zmiana	
				XI 2018 – X 2018		XI 2018 – XII 2017	
				w mln EUR	w %	w mln EUR	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	222 607,3	221 610,5	222 388,8	778,2	0,4	-996,8	-0,4
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	154 530,9	155 049,8	156 673,5	1 623,7	1,0	518,8	0,3
1. Dług z tytułu SPW	148 913,4	149 061,3	150 621,9	1 560,6	1,0	147,9	0,1
1.1. Rynkowe SPW	145 223,1	144 690,3	146 110,5	1 420,2	1,0	-532,8	-0,4
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	145 223,1	144 690,3	146 110,5	1 420,2	1,0	-532,8	-0,4
1.2. Obligacje oszczędnościowe	3 690,3	4 371,0	4 511,3	140,3	3,2	680,7	18,4
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	5 617,5	5 988,5	6 051,6	63,2	1,1	371,0	6,6
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	68 076,4	66 560,8	65 715,3	-845,5	-1,3	-1 515,6	-2,2
1. Dług z tytułu SPW	51 092,6	49 983,8	49 306,7	-677,1	-1,4	-1 108,9	-2,2
2. Dług z tytułu kredytów	16 980,2	16 577,0	16 408,6	-168,4	-1,0	-403,2	-2,4
2.1. Bank Światowy	7 015,8	6 854,8	6 774,5	-80,3	-1,2	-161,0	-2,3
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	9 753,6	9 498,6	9 413,3	-85,3	-0,9	-255,0	-2,6
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	210,8	223,6	220,9	-2,8	-1,2	12,8	6,1
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	3,6	0,0	0,0	0,0	1,0	-3,6	-99,9
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (EUR/PLN)</i>	4,1709	4,3313	4,2904	0,0	-0,9	0,2	3,8

Tablica 8. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln USD (wg nominalu)

Wyszczególnienie	XII 2017	X 2018	XI 2018	zmiana		zmiana	
				XI 2018 – X 2018		XI 2018 – XII 2017	
				w mln USD	w %	w mln USD	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	266 703,0	251 253,0	252 878,8	1 625,8	0,6	-15 450,0	-5,8
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	185 141,5	175 789,1	178 153,8	2 364,6	1,3	-9 352,4	-5,1
1. Dług z tytułu SPW	178 411,2	168 999,6	171 272,5	2 272,8	1,3	-9 411,6	-5,3
1.1. Rynkowe SPW	173 989,9	164 044,0	166 142,6	2 098,6	1,3	-9 945,9	-5,7
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	173 989,9	164 044,0	166 142,6	2 098,6	1,3	-9 945,9	-5,7
1.2. Obligacje oszczędnościowe	4 421,3	4 955,7	5 129,8	174,2	3,5	534,3	12,1
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	6 730,2	6 789,5	6 881,3	91,8	1,4	59,2	0,9
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	81 561,5	75 463,9	74 725,0	-738,9	-1,0	-6 097,6	-7,5
1. Dług z tytułu SPW	61 213,4	56 669,6	56 066,7	-602,8	-1,1	-4 543,8	-7,4
2. Dług z tytułu kredytów	20 343,7	18 794,3	18 658,3	-136,0	-0,7	-1 549,4	-7,6
2.1. Bank Światowy	8 405,5	7 771,7	7 703,3	-68,4	-0,9	-633,8	-7,5
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	11 685,6	10 769,1	10 703,9	-65,2	-0,6	-916,5	-7,8
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	252,6	253,5	251,2	-2,4	-0,9	0,9	0,4
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	4,3	0,0	0,0	0,0	1,3	-4,3	-99,9
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (USD/PLN)</i>	3,4813	3,8203	3,7731	0,0	-1,2	0,3	9,7

Ministerstwo Finansów
 Departament Długu Publicznego
 tel. +48 22 694 50 00
 sekretariat.dp@mf.gov.pl